

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

23 במאי 2016

635

ט"ו באייר התשע"ו

עמוד

הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 47) (ביטול עסקה ברוכלות ועסקת מכר מרחוק על ידי צרכן שהוא אדם עם מוגבלות, אורח ותיק או עולה חדש), התשע"ו-2016 108

הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 47) (ביטול עסקה ברוכלות ועסקת מכר מרחוק על ידי צרכן שהוא אדם עם מוגבלות, אזרח ותיק או עולה חדש), התשע"ו-2016*

1. תיקון סעיף 13א1
בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981¹ (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 13א1(ג), אחרי "ג14" יבוא "ג14(ג)".
2. תיקון סעיף 13
בסעיף 13(ד) לחוק העיקרי, במקום "ר-14" יבוא "ג14 ר-14(ג)", ואחרי "ג14" יבוא "או ג14(ג)".
3. תיקון סעיף 14
בסעיף 14 לחוק העיקרי -
(1) בסעיף קטן (ב), אחרי "סעיף קטן (א)" יבוא "או סעיף ג14(ב)";
(2) בסעיף קטן (ג), אחרי "סעיף קטן (א)" יבוא "או סעיף ג14(ב)".
4. תיקון סעיף 14
בסעיף 14 לחוק העיקרי -
(1) בסעיף קטן (א)(7), אחרי "סעיף קטן (ג)" יבוא "או סעיף ג14(ג)";
(2) בסעיף קטן (ב)(3), אחרי "סעיף קטן (ג)" יבוא "או סעיף ג14(ג)";
(3) בסעיף קטן (ד), אחרי "סעיף קטן (ג)" יבוא "וסעיף ג14(ג)".
5. הוספת סעיף 14ג1
אחרי סעיף 14 לחוק העיקרי יבוא:
"ביטול עסקה ג14. (א) בסעיף זה -
ברוכלות ועסקת מכר מרחוק על ידי צרכן שהוא אדם עם מוגבלות, אזרח ותיק או עולה חדש
"אדם עם מוגבלות" - כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998;²
"אזרח ותיק" - כהגדרתו בחוק האזרחים הוותיקים;
"חוק האזרחים הוותיקים" - חוק האזרחים הוותיקים, התש"ן-1989;³
"עולה חדש" - מי שטרם חלפו חמש שנים מיום שניתנה לו תעודת עולה או תעודת זכאות כעולה ממשרד העלייה והקליטה;
"עסקת מכר מרחוק" - כהגדרתה בסעיף ג14(ו).

ד ב ר י ה ס ב ר

או עסקת מכר מרחוק בתוך 14 ימים מאחד מהמועדים המפורטים בסעיף 14(א) או ג14(ג) לחוק, בהתאמה.
בשל טיבן של עסקאות ברוכלות ועסקאות מכר מרחוק, עולה לעתים החשש כי הצרכן יתקשר בעסקה בהיעדר גמירות דעת מלאה, למשל בנסיבות שבהן הוא לא היה מעוניין במוצר או בשירות ורכש אותו בשל לחץ שיווקי שהופעל עליו או אם לא עלה בידו לעמוד על טיבו של המוצר בעת ההתקשרות בעסקה משום שראה תמונה של המוצר ולא את המוצר עצמו.

חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן - החוק), מסדיר, בין היתר, את הביטול של עסקה ברוכלות ועסקת מכר מרחוק על ידי צרכן. עסקה ברוכלות היא עסקה שנערכת מחוץ לבית העסק של העוסק, לדוגמה בנסיבות שבהן העוסק או מי מטעמו מגיע לבית הצרכן, ללא הזמנה מראש במטרה להתקשר עמו בעסקה. עסקת מכר מרחוק היא עסקה שההתקשרות בה נעשית ללא נוכחות משותפת של הצדדים לעסקה ובעקבות פנייה של העוסק לצרכן באמצעים כגון דואר, מחשב, טלוויזיה או אמצעי תקשורת אלקטרונית אחרים. צרכן רשאי לבטל עסקה ברוכלות

* הצעת חוק מס' 1438/20/פ (מספר פנימי: 563820); הועברה לוועדה ביום י"ג בכסלו התשע"ו (25 בנובמבר 2015).

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 248; התשע"ו, עמ' 717.

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

³ ס"ח התש"ן, עמ' 26.

(ב) בעסקה ברוכלות שנערכה עם צרכן שהוא אדם עם מוגבלות, אורח ותיק או עולה חדש, רשאי הצרכן לבטל את העסקה בתוך ארבעה חודשים מיום עשיית ההסכם, מיום מסירת הנכס או מיום קבלת הפרטים שנקבעו בתקנות לפי סעיף 14(ד), לפי העניין, לפי המאוחר.

(ג) בעסקת מכר מרחוק שנערכה עם צרכן שהוא אדם עם מוגבלות, אורח ותיק או עולה חדש, רשאי הצרכן לבטל את העסקה בתוך ארבעה חודשים מיום עשיית העסקה, מיום קבלת הנכס או מיום קבלת המסמך המכיל את הפרטים האמורים בסעיף 14(ב), לפי העניין, לפי המאוחר, ובלבד שההתקשרות בעסקה כללה שיחה בין העוסק לצרכן, ובכלל זה שיחה באמצעות תקשורת אלקטרונית.

(ד) ביקש צרכן שהוא אדם עם מוגבלות, אורח ותיק או עולה חדש, לממש את זכותו לבטל עסקה ברוכלות לפי סעיף 14(ב) או עסקת מכר מרחוק לפי סעיף 14(ג), רשאי העוסק לדרוש ממנו להציג בפניו תעודה המוכיחה שהוא אדם עם מוגבלות, אורח ותיק או עולה חדש, ובלבד שלא ידרוש ממנו הוכחה נוספת לשם מימוש זכותו כאמור; הצרכן יציג בפני העוסק אחד מהמסמכים שלהלן, לפי העניין, או ישלח לו עותק שלו, לרבות באמצעות תקשורת אלקטרונית או פקסימיליה:

(1) תעודת אורח ותיק כמשמעותה בחוק האזרחים הוותיקים או תעודה שניתנה לצרכן מהמדינה המעידה על כך שהוא אורח ותיק;

(2) תעודה שניתנה לצרכן ממושרד העלייה והקליטה המעידה על כך שהוא עולה חדש;

(3) תעודה המעידה על כך שהצרכן הוא אדם עם מוגבלות שניתנה מגורם המוסמך על פי חוק לקבוע קיומה של מוגבלות כאמור, ובכלל זה תעודה המעידה על נכות או אישור זכאות לקצבה בשל מוגבלות שניתנו לצרכן על ידי המוסד לביטוח לאומי, או תעודה המעידה על נכות שניתנה לצרכן לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב]⁴, וכן תעודת עיוור לפי חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958⁵;

(4) כל תעודה אחרת שקבע שר הכלכלה והתעשייה, בהתייעצות עם השר הנוגע בדבר.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפיכך, מוצע להאריך לארבעה חודשים את התקופה שבה יוכלו צרכנים הנמנים עם אחת מקבוצות אלה לבטל עסקה ברוכלות או עסקת מכר מרחוק. הארכת התקופה לביטול העסקה צפויה שתיטיב עם צרכנים הנמנים עם קבוצות אלה, בין השאר משום שהיא תאפשר להם להתיעץ עם אחרים, ובכלל זה עם בני משפחתם, בעניין כדאיות העסקה שהתקשרו בה.

יש קבוצות צרכנים שלגביהן החשש שעסקאות מסוגים אלה נעשו בהיעדר גמיירות דעת מלאה מצדם אף גדול יותר; בין היתר, אלו הם עולים חדשים שאינם שולטים בשפה וייתכן שלא הבינו די הצורך אילו יכולות ומוגבלות יש למוצר שרכשו, וכן אנשים עם מוגבלות ואזרחים ותיקים.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

⁵ ס"ח התשי"ח, עמ' 103.

(ה) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות סעיפים 14 ו-14ג ולא לגרוע מהן.

6. בסיפא 14 לחוק העיקרי, במקום "ר-14ג(ג)" יבוא "14ג(ג) ו-14ג(ג)".
7. בסיפא 14 לחוק העיקרי -
- (1) בסיפא קטן (א), במקום "או 14ג(ג)" יבוא "14ג(ג) או 14ג(ג)";
- (2) בסיפא קטן (ב), במקום "או 14ג(ג)" יבוא "14ג(ג) או 14ג(ג)";
- (3) בסיפא קטן (ב1), אחרי "14ג(ג)" יבוא "או 14ג(ג)".
8. בסיפא 31 לחוק העיקרי -
- (1) בסיפא קטן (א) -
- (א) בפסקה (3), אחרי "סעיף 14(א)" יבוא "או 14ג(ב)";
- (ב) בפסקה (4), אחרי "סעיף 14(ג)" יבוא "או 14ג(ג)";
- (2) בסיפא קטן (ב), במקום "ר-14ג(ג)" יבוא "14ג(ג) ו-14ג(ג)".
9. תחילה ותחילה של חוק זה 30 ימים מיום פרסומו, והוא יחול על עסקאות שנערכו מיום תחילתו ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

ישלח לו עותק שלו, והעוסק לא יוכל לדרוש מאותו צרכן הוכחה נוספת על המסמך כאמור.

לבסוף, מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי לפסוק פיצויים לדוגמה נגד עוסק שהפר את הוראות התיקון המוצע, כלומר פיצויים שאינם תלויים בנוק שנגרם לצרכן כתוצאה מההפרה, עד לסכום של 10,000 שקלים חדשים.

לפי התיקון המוצע, צרכן שהוא אדם עם מוגבלות, אורח ותיק או עולה חדש (ובכלל זה מי שניתנה לו תעודת זכאות כעולה, כגון קטין חוזר) יוכל לממש את זכותו לבטל עסקה ברוכלות או עסקת מכר מרחוק בתוך ארבעה חודשים (להבדיל מ-14 הימים הקבועים בחוק כיום). העוסק יהיה רשאי לדרוש מהצרכן להציג בפניו תעודה או מסמך אחר להוכחת זכאותו. דרש זאת העוסק, יציג הצרכן בפניו אחד מהמסמכים כמפורט בסיפא 14ג(ד) המוצע או

יוזמים: חברי הכנסת איציק שמולי, דוד ביטן, אורי מקלב, טלי פלוסקוב, איתן כבל, יצחק הרצוג, קארין אלהרר, דב חנין, תמר זנדברג, עיסאווי פריג', איתן ברושי, אלי אלאלוף, יעקב מרגי, מנחם אליעזר מוזס, מירב בן ארי, נורית קורן, מיכל רוזין, יחיאל חיליק בר, מכלוף מיקי זוהר, נחמן שי, מיכל בירן, מיקי רוזנטל, איילת נחמיאס ורביץ, קסניה סבטלובה, יוסי יונה, איל בן ראובן, יואב בן צור, יואל רזבוזוב, מיקי לוי, חיים ילין, עפר שלח, ענת ברקן, אורן אסף חזן, אילן גילאון, טלב אבו עראר, עבדאללה אבו מערוף, אוסאמה סעדי, יוסף ג'בארין, רועי פולקמן, בצלאל סמוטריץ', יואב קיש, דוד אמסלם, עמיר פריץ, יואל חסון, מרב מיכאלי, זהבה גלאון, סתיו שפיר, יעקב פרי, עבד אל חכים חאג' יחיאל, מנואל טרכטנברג, אברהם נגוסה, אלי כהן, משה גפני, יעל גרמן, חמד עמאר, אורלי לוי אבקסיס, רויטל סויד, יצחק וקנין, מסעוד גנאים, אחמד טיבי, באסל גטאס, מיכאל אורן, עאידה תומא סלימאן, סופה לנדבר, רוברט אילטוב, ג'מאל זחאלקה, מאיר כהן, נאוה בוקר